

BTW en facturatie

van vilsteren BTW advies

cm:BTW
ACADEMY

Inleiding

De BTW-wetgeving kent vele regels en uitzonderingen waarbij de gevolgen groot kunnen zijn als de regels niet worden opgevolgd. Het belang van een correcte BTW-factuur wordt daarom ook vaak onderschat.

Kennis van BTW-wetgeving is een must voor de finance professional. Moedwillig of onbewust, de vergissingen kunnen forse boetes opleveren. Carola van Vilsteren, bekend als deskundige van de BTW-wetgeving, benadrukt het belang van een goede factuur, maar kennis van BTW-wetgeving noemt ze minstens zo belangrijk. 'Het is niet een onderwerp dat iedereen even leuk vindt. Als het misgaat, gaat het ook goed mis'. In deze whitepaper vindt u de ins en outs van BTW en facturatie.

BTW en facturatie

Binnen de BTW speelt de factuur een centrale rol. Zowel de inkoopfactuur als de verkoopfactuur bevat informatie over de BTW regelgeving die van toepassing is.

De BTW die de leverancier op de verkoopfactuur in rekening brengt kan de afnemer alleen aftrekken als de afnemer een op de voorgeschreven wijze opgemaakte inkoopfactuur bezit. Afnemers lopen bij een onjuiste factuur het risico dat de BTW-aftrek wordt geweigerd.

Past een ondernemer de factuurvereisten niet correct toe bij het opstellen van een verkoopfactuur dan kan de Belastingdienst aan die ondernemer een boete van maximaal € 5514 per gebrek per factuur opleggen.

Veel ondernemers zijn zich niet bewust van de risico's die worden gelopen bij onjuiste inkoop- en verkoopfacturen.

Verplichting tot uitreiking factuur

Een ondernemer moet een factuur uitreiken indien

- Leveringen of diensten worden verricht aan een andere ondernemer of aan een rechtspersoon die geen ondernemer is;
- Een vooruitbetaling wordt ontvangen voor een levering of dienst aan een andere ondernemer of aan een rechtspersoon die geen ondernemer is;
- Een zogenaamde afstandsverkoop wordt verricht;
- Een nieuw vervoermiddel aan een particulier in een ander EU-land wordt geleverd.

Van een afstandsverkoop is kort gezegd sprake indien een Nederlandse ondernemer vanuit Nederland goederen levert aan particulieren, niet ondernemers of aan BTW vrijgestelde ondernemers die geen BTW identificatienummer kunnen afgeven en waarbij de goederen direct of indirect, door of voor rekening van de Nederlandse ondernemer worden vervoerd naar een andere EU land.

Indien BTW vrijgestelde prestaties worden geleverd hoeft geen factuur uitgereikt te worden. Een uitzondering hierop geldt voor de levering van roerende zaken door een ondernemer die de roerende zaken alleen heeft gebruikt voor vrijgestelde prestaties of voor doeleinden waarvoor de aftrek van BTW bij aankoop in het verleden was uitgesloten. Deze ondernemer moet wél een factuur uitreiken.

Een ondernemer die toch een factuur uit wil reiken maar daar op basis van de wetgeving niet toe verplicht is, mag dat wel doen.

BTW en kleine nieuwe ondernemersregeling

Ondernemers die een omzet van niet meer dan € 20.000 per kalenderjaar hebben, kunnen er voor kiezen om de kleine ondernemersregeling toe te passen. Deze ondernemers zijn niet verplicht om te factureren. Wanneer zij er voor kiezen om toch een factuur uit te reiken mogen zij daarop geen BTW vermelden, omdat zij anders toch de BTW verschuldigd worden.

BTW en factuurvereisten

Inkoop- en verkoopfacturen moeten aan de onderstaande vereisten voldoen:

1	Datum uitreiking factuur
2	Opeenvolgend factuurnummer (mag meerdere reeksen)
3	BTW-identificatienummer van de leverancier/dienstverrichter (bij fiscale eenheden het BTW-nummer van het onderdeel van de fiscale eenheid dat de prestatie levert)
4	BTW-identificatienummer van de afnemer indien een verleggingsregeling van toepassing is of een intracommunautaire levering wordt verricht
5	NAW-gegevens van de leverancier en van de afnemer (vermeld hierbij de volledige juridische naam van de leverancier én de afnemer. Het vermelden van de handelsnaam mag ook. Op voorwaarde dat die in combinatie met het adres en woonplaats bij de KvK is geregistreerd. Vermeld ook het volledige adres waar de ondernemer feitelijk is gevestigd van leverancier en afnemer. Het vermelden van alleen een postbusnummer is niet voldoende)
6	Hoeveelheid en een duidelijke omschrijving (aard) van de geleverde goederen of diensten
7	Datum waarop de levering of dienst heeft plaatsgevonden
8	Maatstaf van heffing voor elk tarief of elke vrijstelling, de eenheidsprijs exclusief BTW, evenals de eventuele vooruitbetalingskortingen en andere kortingen indien die niet in de eenheidsprijs zijn begrepen
9	Toegepaste BTW-tarief
10	Te betalen BTW-bedrag (Het te betalen BTW-bedrag moet in € op de factuur worden vermeld. Als de te betalen bedragen zijn overeenkomsten in een andere geldeenheid, dan wordt de wisselkoers vastgesteld overeenkomstig de laatst genoteerde verkoopkoers op het tijdstip waarop de BTW verschuldigd wordt)
11	Indien een verleggingsregeling van toepassing is de vermelding <i>“BTW verlegd”</i> . Indien van toepassing een verwijzing naar de vrijstelling of intracommunautaire levering
12	Gegevens over het vervoermiddel (nieuw of gebruikt)*
13	Indien de afnemer de factuur uitreikt in plaats van de leverancier of dienstverrichter, de vermelding <i>“factuur uitgereikt door afnemer”</i>
14	Indien van toepassing de vermelding <i>“Bijzondere regeling – gebruikte goederen”</i> of <i>“Bijzondere regeling – kunstvoorwerpen”</i> of <i>“Bijzondere regeling – voorwerpen voor verzamelingen of antiques”</i>
15	Indien van toepassing de NAW-gegevens en het BTW-identificatienummer van de fiscaal vertegenwoordiger
16	Indien van toepassing de vermelding <i>“Bijzondere regeling reisbureaus”</i>
17	Indien het factuurbedrag niet hoger is dan € 100 (inclusief BTW) of het een aanvullend document is op een eerdere factuur, die duidelijk verwijst naar de eerdere factuur, gelden beperktere voorwaarden. Op de factuur moeten dan de NAW-gegevens van de leverancier staan en hetgeen hiervoor is genoemd bij sub 1, 6 en 10, de gegevens aan de hand waarvan het BTW-bedrag kan worden berekend). Deze regeling geldt niet voor intracommunautaire leveringen of als de leverancier of dienstverrichter in het buitenland is gevestigd
18	Als sprake is van een fiscale eenheid BTW wordt op de factuur geen BTW vermeld. Vermeld op de factuur <i>‘geen BTW vanwege fiscale eenheid BTW’</i>
19	Overige niet-BTW-factuurvereisten: <ul style="list-style-type: none"> - KvK-nummer leverancier - Bankrekeningnummer en BIC/IBAN

*Er is sprake van een nieuw vervoermiddel als na de eerste ingebruikname van het vervoermiddel niet meer dan zes maanden zijn verstreken of als het vervoermiddel ten hoogste 6.000 km heeft afgelegd. Bij de levering van een nieuw vervoermiddel aan een afnemer in een andere EU-lidstaat geldt een bijzondere regeling. De levering van het nieuwe vervoermiddel valt altijd onder het nultarief en de koper is in eigen land BTW verschuldigd. Dit geldt ook zoals de koper en verkoper particulieren zijn. De verkoper, die particulier is, wordt dan als ondernemer voor de BTW aangemerkt. Bij de intracommunautaire levering van een nieuw vervoermiddel moet de leverancier altijd een factuur uitreiken. Op die factuur moeten de gegevens worden vermeld die nodig zijn om te bepalen of een vervoermiddel nieuw is. Uit de factuur moet blijken dat na de eerste ingebruikname van het vervoermiddel niet meer dan zes maanden zijn verstreken of uit de factuur moet blijken dat het vervoermiddel ten hoogste 6.000 km heeft afgelegd.

In een [besluit van de staatssecretaris van 6 december 2014](#) zijn de factuurvereisten verder uitgewerkt. Dit besluit is aangevuld door een [besluit van 10 oktober 2017](#).

Bewaarplicht van inkoop- en verkoopfacturen

Steeds moet ervoor worden gezorgd dat kopieën van facturen in de administratie worden bewaard. Wanneer een verkoopadministratie ontbreekt dan voldoet de ondernemer niet aan de administratieplicht, zo [oordeelt de Rechtbank](#). Voor zowel inkoopfacturen als verkoopfacturen geldt daarbij het volgende:

- De opgeslagen facturen moeten binnen een redelijke termijn aan de Belastingdienst ter beschikking gesteld kunnen stellen. De Belastingdienst heeft het recht van toegang tot en van het downloaden en gebruikmaking langs elektronische weg van de facturen. Waar de facturen zijn opgeslagen maakt daarbij niet;
- Gedurende de bewaartermijn moet de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de inhoud van facturen en de leesbaarheid ervan (zowel die op papier als de elektronisch verzonden facturen) worden gewaarborgd. Als facturen elektronisch worden opgeslagen, moeten de gegevens die de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de inhoud (van de facturen) waarborgen eveneens worden opgeslagen en bewaard. De gegevens van elektronisch verzonden facturen mogen niet worden gewijzigd en moeten gedurende de bewaartermijn van zeven jaar leesbaar blijven. Het is daarom verstandig om bij verzending of ontvangst van een factuur in pdf niet alleen de pdf van de factuur te bewaren, maar ook de e-mail waarmee de factuur is verstuurd. Het is niet toegestaan de e-facturen te printen en vervolgens de e-facturen te verwijderen. Wanneer een papieren factuur gescand wordt, is het raadzaam ook de papieren factuur te bewaren, omdat eventuele watermerken en dergelijke bij het inscannen verloren kunnen gaan.
- De facturen maken onderdeel uit van de administratie van de ondernemer die de ondernemer ten minste zeven jaar moet bewaren. Voor iedere ondernemer geldt de plicht om de inkoop én verkoopfacturen zeven jaar in zijn administratie te bewaren. Voor facturen met betrekking tot transacties van onroerend zaken is dit tien jaar. De bewaarplicht geldt voor zowel papieren facturen als voor elektronische facturen. Van belang is dat de factuur bewaard blijft op een manier waarbij de authenticiteit en integriteit van de factuur gewaarborgd blijven.

Meer informatie over de bewaarplicht is te vinden op de website van de Belastingdienst en in de door de Belastingdienst uitgegeven brochure "Uw geautomatiseerde administratie en de fiscale bewaarplicht". Ook op de site van het platform van bedrijfsleven, wetenschap en overheid www.e-factureren.info is meer informatie te vinden over e-factureren.

BTW risico's onjuiste inkoopfactuur

Een afnemer die BTW belaste prestaties verricht heeft recht op vooraf trek van BTW. Constateert de Belastingdienst een fout in de inkoopfactuur, dan kan de afnemer het recht op aftrek van BTW verliezen. Wel is het zo dat bij kleine gebreken in de inkoopfactuur de Belastingdienst niet zomaar BTW aftrek bij de afnemer mag weigeren.

Kleine factuurgebreken mogen er volgens het Europese Hof in de zaak Bartis niet toe leiden dat het recht op aftrek van BTW wordt ontzegd. Deze maatregel moet namelijk in proportie staan met het factuurgebrek. Niet ieder gebrek op de inkoopfactuur zal ertoe leiden dat de afnemer het recht op aftrek van BTW geweigerd wordt. Het enkele gebrek dat ontstaat door bijvoorbeeld het vermelden van een postbusadres van de leverancier in plaats van het vestigingsadres zal er niet toe leiden dat het recht op aftrek van BTW wordt geweigerd. Meerdere gebreken op een inkoopfactuur zullen leiden tot het weigeren van het recht op aftrek van BTW.

Ook wanneer een inkoopfactuur een gebrek vertoont, maar bij de inkoopfactuur aanvullende stukken aanwezig zijn die de informatie op de inkoopfactuur aanvullen, dan moet de Belastingdienst de aanvullende stukken ook meenemen bij de beoordeling van het recht op aftrek van BTW zoals vermeld op de inkoopfactuur.

Als uit een inkoopfactuur bijvoorbeeld niet duidelijk blijkt op welke periode een verrichte juridische dienst betrekking heeft, maar dit wel uit aanvullende stukken duidelijk wordt, dan mag de Belastingdienst het recht op aftrek van BTW niet weigeren zo blijkt uit het arrest van het Europese Hof in de zaak Bartis.

Bij formele factuurgebreken is dus van belang dat het recht op aftrek van BTW niet geweigerd mag worden indien alle gegevens die nodig zijn om na te gaan of is voldaan aan de materiële voorwaarden voor uitoefening van de aftrek van BTW voorhanden zijn. Bij de beoordeling van de materiële voorwaarden moet rekening worden gehouden met aanvullende informatie die door de ondernemer wordt verstrekt.

De aftrek van BTW wordt alsnog geweigerd als:

- Degene die de BTW-factuur uitreikt de verschuldigde BTW niet of niet geheel heeft voldaan, terwijl de ontvanger van de factuur dat wist of redelijkerwijs moet vermoeden en daarvan profijt heeft gehad;
- Het geheel van feiten en omstandigheden de conclusie rechtvaardigt dat doel en strekking van de wettelijke bepalingen zou worden miskend door de aftrek van de BTW toe te staan.
- Bij een verkeerde tenaamstelling van een factuur, zoals bij een ondernemer die werkzaamheden voor een aandeelhouder factureert aan de BV van de aandeelhouder, bestaat geen recht op aftrek van BTW omdat de werkzaamheden betrekking hadden op de aandeelhouder in plaats van op de BV.

In het kader van voorkomen is beter dan genezen adviseren wij bij de ontvangst van een factuur die niet aan de factuurvereisten voldoet contact op te nemen met de leverancier en te verzoeken om uitreiking van een nieuwe factuur.

Materiële voorwaarden aftrek van BTW

Hiervoor zagen we dat formele factuurgebreken op zichzelf niet aan BTW aftrek in de weg mogen staan, mits maar aan de materiële voorwaarden voor aftrek is voldaan.

De materiële voorwaarden voor aftrek van BTW luiden als volgt:

- De ingekochte prestatie is door een ondernemer verricht aan een andere ondernemer;
- De ingekochte prestatie wordt gebruikt in een rechtstreeks verband met BTW belaste handelingen;

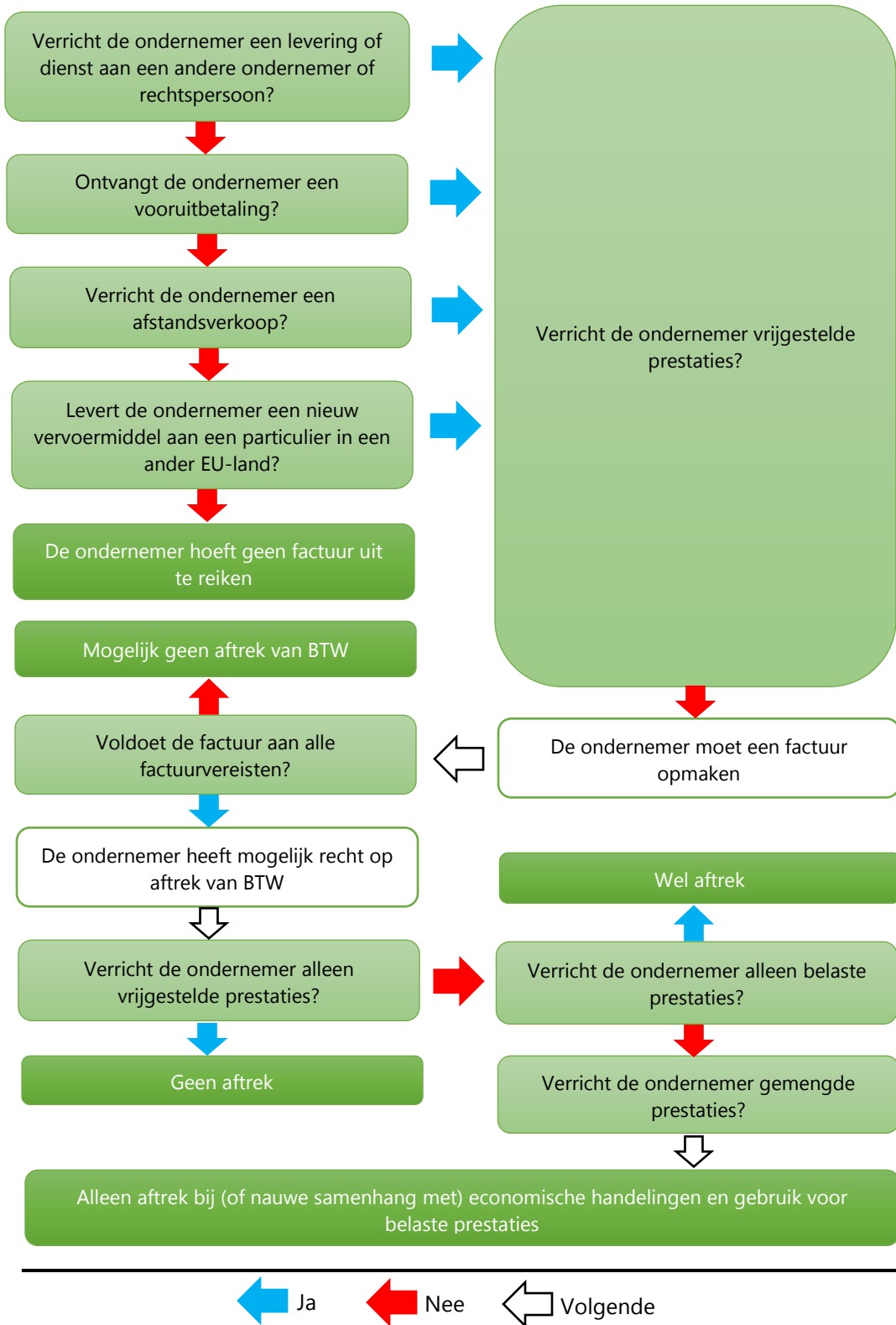
BTW belaste prestaties

BTW belaste prestaties zijn niet alleen prestaties die belast zijn met het 9% of 21% BTW tarief, maar ook prestaties die belast zijn met 0% BTW, zoals intracommunautaire leveringen, uitvoer uit de EU en prestaties buiten de EU die met BTW belast zouden zijn wanneer ze binnen de EU zijn verricht. Niet belast zijn aan een ondernemer verrichte prestaties waarop een vrijstelling van toepassing is of een prestatie die niet plaatsvinden in het economische verkeer.

Afnemer ondernemer

Degene die de BTW in aftrek wil brengen moet worden aangemerkt als ondernemer voor de BTW. Is deze persoon niet aangemerkt als ondernemer voor de BTW, dan mag de BTW in aftrek worden gebracht. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een ondernemer de BTW over een privéaankoop in de BTW aangifte van de onderneming in aftrek wil brengen.

Schema BTW factuur en aftrek BTW

Risico's onjuiste verkoopfactuur

Wanneer niet wordt voldaan aan de factuurvereisten bij uitgereikte verkoopfacturen kan de Belastingdienst per gebrek op de verkoopfactuur een boete opleggen van maximaal € 5.278 per gebrek per factuur. Bij bewust gebruik van een verkeerde tenaamstelling kan zelf sprake zijn van vervolging door het Openbaar Ministerie vanwege valsheid in geschrifte (Artikel 225 Wetboek van Strafrecht). Tot slot moet er rekening mee worden gehouden dat een onjuiste verkoopfactuur voor de afnemer reden is om de factuur niet te betalen.

Ook wanneer de afnemer de factuur opmaakt (selfbilling) blijft de leverancier aansprakelijk voor de juistheid van de factuur.

Onterecht gefactureerde BTW

Naast facturen die niet aan de formele vereisten voldoen komt het met enige regelmaat voor dat facturen worden uitgereikt terwijl geen of minder BTW verschuldigd is dan op de factuur is vermeld. Daarbij kan gedacht worden aan de situatie dat niet in Nederland maar in het buitenland BTW verschuldigd is, een BTW vrijstelling van toepassing is of 21% BTW in rekening wordt gebracht terwijl dat 9% BTW moet zijn.

Wanneer een BTW-ondernemer op de factuur BTW vermeld, dan is hij de BTW verschuldigd op het moment waarop de factuur is uitgereikt, ook als de BTW onterecht is vermeld. De afnemer heeft geen recht op aftrek van BTW. Onder strikte voorwaarden kan dit worden gecorrigeerd.

Voorwaarden correctie:

- De opsteller van de factuur kan de ten onrechte gefactureerd BTW herzien als hij het gevaar voor verlies van belastinginkomsten tijdig en volledig heeft uitgeschakeld, en
- Er mag geen correctie plaatsvinden als het risico bestaat dat de ten onrechte berekende BTW door de afnemer in aftrek is gebracht.

Stappenplan

Stap 1: Correctie van de factuur

De opsteller van de factuur kan deze corrigeren door:

- De factuur terug te nemen, al dan niet tegen uitreiking van een nieuwe factuur; of
- De factuur aan te vullen met een daadwerkelijk aan de ontvanger van de oorspronkelijke factuur uit te reiken creditfactuur zodat beide facturen samen als een op de voorgeschreven wijze opgemaakte factuur in de zin van artikel 35a van de wet kunnen worden beschouwd.

Het uitreiken van een herstelfactuur is nodig in alle gevallen waar een factureringsverplichting geldt en sprake is van ongerechtvaardigde verrijking van de opsteller, als de onjuiste factuur niet wordt hersteld.

Stap 2: Uitschakelen van gevaar voor verlies van belastinginkomsten

De opsteller van de factuur moet tegenover de inspecteur kunnen aantonen:

- Dat de ontvanger van de factuur de ten onrechte of te veel gefactureerde BTW niet in aftrek kan brengen of aantoont dat de ontvanger van de factuur ter zake geen aftrek heeft gehad en zal hebben; of
- Dat de factuur door terugname niet is en niet meer kan worden gebruikt voor het uitoefenen van het aftrekrecht; of
- Dat, wanneer de factuur wel is gebruikt voor het uitoefenen van het aftrekrecht, de ontvanger van de factuur de ten onrechte of te veel gefactureerde BTW op aangifte heeft voldaan.

Stap 3: Verzoek om herziening

Als aan de voorgaande twee stappen wordt voldaan:

- Dien bij de inspecteur een verzoek in om herziening van ten onrechte gefactureerde BTW. Dit verzoek wordt gezien als een bezwaar tegen de voldoening op aangifte, de naheffingsaanslag of de teruggaafbeschikking waarin de ten onrechte gefactureerde btw is begrepen.
- Voor dit verzoek gelden de wettelijke termijnen van bezwaar en beroep. Is het bezwaarschrift niet ontvankelijk vanwege termijnoverschrijding en is beroep niet mogelijk, maar het verzoek wel ontvangen binnen een termijn van vijf jaren na het jaar waarin de ten onrechte of te veel BTW in rekening werd gebracht, dan zal de inspecteur het verzoek ambtshalve in behandeling nemen.

→ Het verzoek om vermindering kan achterwege blijven als de debet- en creditnota in hetzelfde tijdvak zijn uitgereikt en als ook aan de overige voorwaarden is voldaan. De verschuldigdheid van de ten onrechte gefactureerde BTW is dan namelijk herzien, voordat deze is vast komen te staan in een beschikking.

→ Er is geen herziening van de BTW mogelijk als pas na een gerechtelijke uitspraak blijkt dat in het verleden geen of minder BTW verschuldigd was en de voldoening op de aangifte van die BTW

Stap 4: Vermindering verschuldigde BTW

- De inspecteur gaat slechts over tot een herziening van de ten onrechte of te veel gefactureerde BTW na ontvangst van een daartoe strekkend verzoek.
- De inspecteur vermindert de op grond van artikel 37 van de wet verschuldigde BTW door een uitspraak op bezwaar.
- Was het bezwaarschrift niet ontvankelijk vanwege termijnoverschrijding, beroep niet mogelijk, dan wel geen lopend beroep ingesteld, dan wordt de eventuele vermindering toegekend middels een beslissing tot ambtshalve teruggaaf.

Over de auteur

Carola van Vilsteren is directeur van Van Vilsteren BTW Advies en al meer dan 25 jaar expert in de btw. Zij is auteur van diverse BTW-boeken, een veelgevraagd spreker en een betrokken en gedreven docent. 'Ik zie het als mijn uitdaging om enerzijds mensen voor valkuilen te behoeden en anderzijds zo slim mogelijk met BTW om te gaan. Carola geeft o.a. diverse BTW-cursussen bij

de [cm: BTW Academy](#).